

Llenguatge i psicopatologia

Codi: 101733

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Natàlia Díaz-Regañón Serra

Correu electrònic: natalia.diazreganon@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Si l'estudiant té dificultats justificades per entendre les proves escrites en català pot demanar la prova en castellà sempre que ho faci abans de la setmana 4 i per escrit a la coordinació de l'assignatura.

Prerequisits

Conèixer i saber utilitzar el llenguatge tècnic bàsic associat a la Logopèdia; conèixer el funcionament habitual d'una sessió de Logopèdia. Ser capaç de llegir i entendre un article científic en llengua anglesa.

Objectius

Conèixer la clínica i característiques generals d'alguns trastorns psicopatològics que es presenten en infants i adults. L'objectiu principal és estudiar alguns dels trastorns mentals més freqüents, per tal de permetre que el/la logopeda en pugui fer la detecció i derivació al professional adequat i per tal de tenir els coneixements necessaris per adaptar la seva actuació a les característiques de cada cas.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.
- Dominar la terminologia que permeti interactuar de manera eficaç amb altres professionals.
- Exercir la professió respectant l'autonomia del pacient i els seus determinants genètics, demogràfics, culturals i econòmics aplicar els principis de justícia social i comprendre les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
- Gestionar la diversitat sociocultural i les limitacions associades a les diferents patologies.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de

text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
5. Explicar de quina manera els trastorns psicològics dels pacients i les condicions familiars i socials d'aquests poden condicionar la intervenció logopèdica.
6. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
7. Explicar la influència recíproca entre els determinants genètics, culturals i socioeconòmics del pacient i la seva patologia mental.
8. Explicar la necessitat d'aplicar tractaments interdisciplinaris en pacients amb determinades patologies del llenguatge de tipus secundari.
9. Identificar a quins especialistes haurien de ser derivats els pacients que presenten patologies no logopèdiques associades als trastorns de llenguatge.
10. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
11. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
12. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
13. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
14. Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
15. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
16. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
17. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
18. Utilitzar correctament la terminologia de l'avaluació psicològica, així com la de diverses especialitats mèdiques.
19. Utilitzar estratègies per fer possible la comunicació amb pacients amb determinades limitacions.
20. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

1. Introducció
2. Trastorns del vincle

Concepte de vincle. Teories sobre el vincle. Tipus de vincle i conseqüències en el desenvolupament social i emocional.

3. Trastorns del comportament

Trastorn negativista desafiant. Trastorn de la conducta.

4. Trastorns afectius

Trastorns depressius. Trastorns bipolars.

5. Trastorns d'ansietat

Trastorn d'ansietat per separació. Trastorn d'ansietat generalitzada. Trastorn de pànic. Fòbies. Trastorn per estrès posttraumàtic. Trastorn obsessiu-compulsiu.

6. Esquizofrènia i altres trastorns psicòtics

7. Trastorns de la personalitat

Metodologia

Classes magistrals i visualització de vídeos. Síntesi, anàlisi i debat dels continguts treballats.

ACTIVITAT DIRIGIDA

Classes teòriques i seminaris: classes magistrals i seminaris d'anàlisi de casos

ACTIVITAT SUPERVISADA

Tutories opcionals: tutories de seguiment dels aprenentatges a realitzar

ACTIVITAT AUTÒNOMA

Lectura comprensiva de materials i articles.

Estudi: realització d'esquemes i resums

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Seminaris	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Supervisades			
Tutories, seguiment i avaluació	83	3,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Autònomes			
Estudi	25	1	5, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Avaluació

Ev1: Lliurament de seminaris 1. 10% de la nota final. Lliurament grupal, escrit i presencial. Setmana 4.

Ev2: Lliurament de seminaris 2. 10% de la nota final. Lliurament grupal, escrit i presencial. Setmana 7.

Ev3: Prova tipus test. 40% de la nota final. Lliurament individual, escrit i presencial. Primer període avaluatiu.

Ev4: Prova tipus test. 40% de la nota final. Lliurament individual, escrit i presencial. Segon període avaluatiu, sense data.

L'assignatura es considerarà SUPERADA quan la nota obtinguda en les activitats d'avaluació descrites sigui igual o superior a 5 (escala 0-10).

L'alumnat que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) no podrà constar en actes com a 'no avaluable'.

Prova de RECUPERACIÓ FINAL: Podrà optar-hi l'alumnat que no hagi assolit els criteris establerts per superar l'assignatura i que hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura. A més, la nota final obtinguda a partir d'aquestes activitats haurà de ser, com a mínim, de 3,5 punts. Consistirà en un examen escrit amb preguntes sobre la teoria i les pràctiques de tot el temari de l'assignatura, i la nota assolida solament serà aplicable quan representi una millora de l'assolida durant el curs.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1: Lliurament de seminaris 1	10	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Ev2: Lliurament de seminaris 2	10	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Ev3: Prova tipus test	40	1,5	0,06	2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Ev4: Prova tipus test 2	40	1,5	0,06	2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

Manual de referència:

American Psychiatric Association (2014). *DSM-5. Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales*. Editorial Médica Panamericana S.A.

American Psychiatric Association (2022). *DSM-5-TR. Diagnostic and statistical manual of mental disorders. Text revision*. American Psychiatric Association.

Bibliografia complementària:

Aguilar-Mediavilla, E. & Iguada, A. (2019). *Dificultades del lenguaje en los trastornos del desarrollo* (3 Vols.). Editorial UOC.

Chow, J.C. & Hollo, A. (2020). Supporting Students With Co-Occurring Language and Behavioral Deficits in the Classroom. *Teaching Exceptional Children*, 52 (4), 222-230.

Ezpeleta, L. i Toro, J. (2014). *Psicopatología del desarrollo*. Madrid: Pirámide.

Hollo, A., Chow, J.C. & Wehby, J.H. (2019). Profiles of Language and Behavior in Students With Emotional Disturbance. *Behavioral Disorders*, 44(4), 195-204.

Im-Bolter, N. i Cohen, N.J. (2007). Language impairment and psychiatric comorbidities. *Pediatric Clinics of North-America*, 54(3), 525-542.

Programari

No aplicable.